

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobce **F. H.**, bytem, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR**, se sídlem Na Poříčním Právu 376/1, 128 01 Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu,

t a k t o :

I. Rozhodnutím Ministerstva práce a sociálních věcí č.j. MPSV-UM/2980/12/9S – JMK ze dne 26.4.2012 **se z r u š u j e** pro vady řízení a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Ve včas podané žalobě žalobce uvedl, že jeho žaloba směřuje proti rozhodnutí, jež vydalo Ministerstvo práce a sociálních věcí dne 26.4.2012 (č.j.:), kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru sociální péče (č.j.:), ze dne 19.7.2011, o nepřiznání dávky na péči.

Rozhodnutím Ministerstva práce a sociálních věcí žalobce nebyl uznán osobou, která se považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Důvodem k nepřiznání nároku na příspěvek na péči je hodnocení stupně závislosti, kdy bylo nesprávně posouzeno, že žalobce nezvládá pouze dvě z deseti posuzovaných základních životních potřeb. Rozhodnutí žalobce považuje za nesprávné a požadoval nové posouzení jeho stupně závislosti z následujících důvodů:

Bez pomoci dcery nezvládá i některé další zkoumané úkony, které byly posouzeny i jako zvládnuté. Jedná se zvláště o tělesnou hygienu, kdy není schopen se bez pomoci dcery umýt či vykoupat. Dále nezvládá obouvání bot a oblékání. Jeho orientace je silně narušená, bez doprovodu se často zatoulá a nemůže trefit domů ani na místo, na které jel. Při výkonu fyziologické potřeby z důvodu jeho špatné pohyblivosti a křečí je velmi omezen, posazování a zvedání se z WC mísy není schopen provést bez asistence jiné fyzické osoby. Vše z důvodů, které jsou uvedeny v lékařských posudcích, má křeče v končetinách, kvůli kterým se nemůže často téměř hýbat, po operacích, které absolvoval, nemůže zvedat těžké věci, atd. (viz lékařské posudky, které měla k dispozici posudková lékařka).

Žalovaný odůvodňuje své rozhodnutí tím, že dle posudku příslušného posudkového lékaře již nemá žalobce nárok na stupeň závislosti v I. stupni. Posudkoví lékaři učinili tento závěr, aniž by podrobněji zkoumali zdravotní stav žalobce. Jak vyplývá z přiložené lékařské dokumentace, je na tom žalobce zdravotně velmi zle a posudkový lékař ve svém rozhodnutí vůbec neuznal následující úkony, které nezvládá:

Dle právní úpravy do 31.12.2011:

- I. Úkony péče o vlastní osobu: a, d, e, f, h, i, j, k, l, m, o, r, q.
- II. Úkony soběstačnosti: a, b, f, g, h, i, j, k, l, m, o, q, r.

Dle právní úpravy od 1.1.2012: úkony a, b, c, d, e, f, g, h, i.

Žalobce tedy napadá výrok, že bylo zjištěno, že nesplňuje zákonem stanovené podmínky pro vznik nároku na příspěvek na péči.

Uvedl, že posudkoví lékaři nevzali v úvahu ani tu skutečnost, že zdravotní stav žalobce, oproti stavu v roce 2011, se nadále zhoršil a to nejen fyzicky, ale i psychicky. Je velmi labilní. Domnívá se tedy, že nebyl dostatečným způsobem posouzen jeho zdravotní stav a to i vzhledem k tomu, že potřebuje neustálý dohled. Dochází k tomu, že pouští např. naprázdno plyn, zapomíná zhasínat v místnostech apod. Z uvedených skutečností vyplývá, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, a proto navrhoval, aby krajský soud vydal rozsudek, jímž rozhodnutí žalovaného, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 19.7.2011 o nepřiznání dávky na péči, zruší a věc vrátí žalovanému k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření žalovaného uvedeno, že podle výsledků posouzení stupně závislosti pro účely příspěvku na péči ze dne 29.6.2011 posudkovým lékařem MSSZ bylo stanoveno, že oprávněná osoba z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc při 5 úkonech soběstačnosti, tím podle § 8 zákona o sociálních službách nejde o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby. Tento posudkový závěr byl podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí. Proti tomuto rozhodnutí podal posuzovaný odvolání a Magistrát města Brna odvolání společně postoupil Krajskému úřadu Jihomoravského kraje, odboru sociálních věcí, ten usnesením z 19.8.2011 řízení přerušil do dne doručení nového posouzení stupně závislosti, které pro účely odvolacího řízení posuzuje ministerstvo, resp. PK MPSV ČR, detašované pracoviště v Brně. Aby mohl přezkoumat soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo s právními předpisy a v rozsahu námitek uvedených v odvolání, dne 30.8.2011, si vyžádal u PK MPSV aktuální posouzení zdravotního stavu oprávněné osoby pro účely odvolacího správního řízení. Zdravotní stav

oprávněné osoby byl znovu přezkoumán a zhodnocen na jednání PK MPSV ČR dne 4.11.2011, přitom posudková komise vyšla ze spisové dokumentace krajského úřadu, spisové dokumentace Magistrátu města Brna, včetně napadeného rozhodnutí, odvolání a sociálního šetření a posudkového spisu MSSZ včetně záznamů lékařských nálezů. Ve spise se nacházela zdravotní dokumentace praktické lékařky posuzovaného, nález praktické lékařky ze 13.5.2011 a 24.6.2011 a kardiologický nález ze dne 21.7.2011.

PK MPSV prostudovala podkladovou a zdravotní dokumentaci a toto zhodnotila jako dostatečné k projednání věci v nepřítomnosti a k přijetí posudkového zhodnocení a závěru. PK MPSV ČR dospěla k závěru, že posuzovaný potřebuje z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc při 8 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti, z tohoto důvodu se nepovažuje podle § 8 zákona o sociálních službách za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby.

Po obdržení nového posouzení byla oprávněné osobě dána možnost uplatnit právo ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu. V příloze byla zaslána kopie výsledku posouzení zdravotního stavu posudkovou komisí ze 4.11.2011, včetně hodnocení úkonů péče o vlastní osobu a soběstačnosti posuzovaného podle § 9 zákona o sociálních službách a přílohy č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se provádí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Vyrozumění o pokračování odvolacího řízení a možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí posuzovaná osoba převzala a svého práva využila.

Námítky posuzované osoby z 24.11.2011 byly shledány důvodnými k vyžádání doplňujícího posouzení PK MPSV ČR.

Krajský úřad si vzhledem k námítkám posuzovaného vyžádal u PK MPSV ČR doplňující posouzení zdravotního stavu oprávněné osoby pro účely odvolacího řízení. Posudková komise na svém jednání 20.12.2011 zhodnotila podklady, které měla k dispozici na jednání předchozím, tj. 4.1.2011, spisovou dokumentaci PK MPSV ČR a tabulku hodnocení úkonů, jež byla doplněna a potvrzena praktickou lékařkou. Posudkový závěr pak byl takový, že posudková komise vyhodnotila skutečnosti, které vedly k požadavku na doplnění posudku a neshledala důvody pro změnu již přijatého posudkového závěru.

Odvolací řízení nebylo do 31.12.2011 dokončeno, proto podle zákona č. 366/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, zákon o sociálních službách, zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony, je od 1.1.2012 příslušné k rozhodnutí ve věci Ministerstvo práce a sociálních věcí, tedy nyní žalovaný.

Podle čl. IV odst. 1 uvedeného zákona musí být v řízení o příspěvku na péči zahájeném a pravomocně neskončeném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (tj. před 1.1.2012) provedeno posouzení stupně závislosti nejen za období do 31.12.2011 podle zákona o sociálních službách, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, ale i za období od 1.1.2012 podle zákona o sociálních službách, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Žalovaná si proto vzhledem k výše uvedenému vyžádala u PK MPSV ČR aktuální posouzení zdravotního stavu oprávněné osoby pro účely odvolacího řízení. Posudková komise při jednání zhodnotila podklady, které měla k dispozici na jednáních dne 4.11.2011 a 20.12.2011 a spisovou dokumentaci PK MPSV ČR a dospěla k závěru, že v době od podání

žádosti do 31.12.2011 posuzovaný potřeboval pomoc nebo dohled při 8 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti. Od 1.1.2012 posuzovaný z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nezvládne nebo zvládne s pomocí či dohledem 2 základní životní potřeby. Z těchto důvodů se nepovažuje dle § 8 zákona o sociálních službách za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby.

Po obdržení doplňujícího posudku byla oprávněné osobě znovu dána možnost uplatnit své právo ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu. Posuzovanému byla zaslána kopie výsledku posouzení zdravotního stavu PK MPSV ze dne 29.2.2012, včetně hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby posuzovaného podle § 9 zákona o sociálních službách a přílohy č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se provádí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Svého práva posuzovaná osoba využila. Námitky ve vyjádření ze dne 14.3.2012 byly shledány důvodnými k vyžádání doplňujícího posouzení PK MPSV.

Žalovaná si vyžádala tedy u PK MPSV doplňující posouzení zdravotního stavu žalobce pro účely odvolacího řízení. Ta následně posoudila všechny podklady, které měla k dispozici již u předchozích jednání, včetně tabulky hodnocení životních potřeb doplněné a potvrzené praktickou lékařkou. Posudková komise dospěla k závěru, že vyhodnotila všechny skutečnosti, které vedly k požadavku na doplnění posudku a neshledala důvody pro změnu již přijatého posudkového závěru. Uvedla, že v doložené tabulce hodnocení závislosti jsou praktickou lékařkou udávány úkony, u kterých posudková komise neshledala objektivní důvody k nezvládnutí popsaných úkonů. Proto setrvala na svém původním stanovisku.

Žalovaný tedy rozhodl na základě nového posouzení zdravotního stavu oprávněné osoby ze dne 4.11.2011, 20.12.2011, 29.2.2012 a 13.4.2012 a uvedl, že zdravotní stav posuzovaného a jeho funkční důsledky byly pro účely stanovení posudkového závěru zjištěny v rozsahu, který je dostatečný pro použití kritérií stanovených v právních předpisech, protože byly objektivizovány všechny skutečnosti, týkající se zdravotního stavu nebo jeho funkčních důsledků, významné pro posudkový závěr, že oprávněná osoba potřebuje pomoc nebo dohled jiné osoby při 8 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti a při zvládání 2 základních životních potřeb. Tím není podle § 8 zákona o sociálních službách považována za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby.

S ohledem na výše uvedené má žalovaná za to, že rozhodnutí žalované je v souladu s hmotným i procesním právem, a že odvolací řízení netrpí vadami, pro které by bylo nutné rozhodnutí rušit a proto navrhoval, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl a o nákladech řízení aby pak bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Pokud jde tedy o přezkoumávané rozhodnutí, jedná se o rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, vydané pod č.j.: ze dne 26.4.2012.

V tomto rozhodnutí byly uváděny přesně ty skutečnosti, jež žalovaná uvedla ve svém písemném vyjádření k žalobě, tedy citovala z posudků, jež byly o zdravotním stavu žalobce vypracovány, přičemž těchto posudků bylo několik s tím, že bylo uvedeno, že posuzovaná osobě byla vždy dána možnost se k uvedeným posudkům vyjádřit, když v závěru rozhodnutí uvedeno, že ministerstvo rozhodlo na základě nového posouzení zdravotního stavu oprávněné osoby ze dne 4.11.2011, 20.12.2011, 29.2.2012 a 13.4.2012, kdy byl PK MPSV zdravotní stav zhodnocen v rozsahu potřebném pro účely odvolacího řízení a nové posouzení závislosti

osoby bylo stanoveno na základě dostatečně doložené zdravotní dokumentace. Zdravotní stav a jeho funkční důsledky byly pro účely stanovení posudkového závěru zjištěny v rozsahu, který je dostatečný pro použití kritérií stanovených v právních předpisech, protože byly objektivizovány všechny skutečnosti týkající se zdravotního stavu nebo jeho funkčních důsledků, významné pro posudkový závěr, že oprávněná osoba potřebuje pomoc nebo dohled jiné osoby při 8 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti a při zvládání 2 základních životních potřeb. Tím není podle § 8 zákona o sociálních službách považována za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby.

Skutkové a právní zhodnocení soudem

Podle § 7 odst. 1 věta první zákona č. 108/2006 Sb., v nyní platném znění, o sociálních službách, příspěvek na péči (dále jen „příspěvek“) se poskytuje osobám závislým na péči jiné fyzické osoby.

Podle § 7 odst. 2 uvedeného zákona nárok na příspěvek má osoba uvedená v § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8, pokud ji tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče uvedený v § 83 nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb podle § 85 odst. 1 nebo dětský domov, a nebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu; nárok na příspěvek má tato osoba i po dobu, po kterou je jí podle zvláštního právního předpisu poskytována zdravotní péče formou ústavní péče v nemocnici nebo odborném léčebném ústavu.

Podle § 8 odst. 2 uvedeného zákona osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve

- a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby,
 - b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb,
 - c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb,
 - d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb,
- a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné osoby.

V § 9 odst. 1 uvedeného zákona je stanoveno pod body a) – j), jaké skutečnosti se hodnotí při schopnosti zvládat základní životní potřeby.

V odst. 2 pak uvedeno, že schopnost zvládat základní životní potřeby uvedené v odst. 1 písm. h) (péče o zdraví) se hodnotí ve vztahu ke konkrétnímu zdravotnímu postižení a režimu stanovenému ošetřujícím lékařem.

Podle odst. 4 § 9 při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Podle odst. 5 § 9 uvedeného zákona pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnost zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnost se hodnotí s využitím zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

Podle odst. 6 § 9 uvedeného zákona bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí předpis.

Podle § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

Krajský soud v Brně v tomto směru odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu:

„Podmínku meritorního přezkumu zákonnosti rozhodnutí správního orgánu na základě podané žaloby je rozhodnutí obsahující dostatečně určité a srozumitelné odůvodnění, v němž se odvolací orgán v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu náležitě vypořádá s jednotlivými námitkami účastníků řízení.“

Podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.

Krajský soud v Brně zrušil rozhodnutí žalovaného a to pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí.

Z rozhodnutí žalovaného, které je předmětem soudního přezkumu vyplývá toliko, že ve věci byl několikrát zkoumán zdravotní stav žalobce a to ať již v rámci řízení před Magistrátem města Brna, Krajským úřadem Jihomoravského kraje či Ministerstvem práce a sociálních věcí, kdy ve všech případech byl zkoumán zdravotní stav Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, na pracovišti v Brně, kdy původní posudek posudkové komise byl několikrát doplňován a to ať již na základě změny právního předpisu, ale zejména proto, že správní orgán, jak sám uvedl, se ztotožňoval s námitkami proti posudku, které uvedl posuzovaný, tj. žalobce. V rozhodnutí žalovaného je však pouze uvedeno to, že žalovaný vyšel při rozhodování z posudků PK MPSV ČR, pracoviště v Brně, které byly v průběhu správního řízení vypracovány, kdy je uvedeno datum jejich vypracování a závěry posudkové komise, přičemž v posledním posudku z 13.4.2012 je v posudkovém zhodnocení pouze uvedeno, že „v doložené tabulce hodnocení závislosti dle zákona č. 108/2006 Sb., v platném znění dle přílohy č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., ve znění vyhlášky č. 391/2011 Sb. s platností od 1.1.2012, jsou posuzovány **resp. praktickou lékařkou MUDr. K. udávaná jako úkony zvládnutelné jen s pomocí – mobilita, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, péče o zdraví, bez bližšího komentáře, bez nově doložené lékařské dokumentace.** Uvedeno, že PK neshledává objektivní důvody k nezvládnutí popsaných úkonů, proto setrvává na svém původním stanovisku. Dále uvedeno že PK MPSV vyhodnotila skutečnosti, které vedly

k požadavku na doplnění posudku a neshledala důvody pro změnu již přijatého posudkového závěru.

Krajský soud v Brně uvádí, že žalovaný v žádném případě nepostupoval v odůvodnění rozhodnutí v souladu s ustanovením § 68 odst. 3 správního řádu.

Odůvodnění je naprosto nepřezkoumatelné, neboť žalovaný se žádným způsobem nevyjádřil, proč PK MPSV ČR, pracoviště v Brně u úkonů, u nichž praktická lékařka žalobce uvedla, že není schopen je samostatně vykonávat, dospěla k opačnému závěru, neboť to ničím není zdůvodněno. Žalovaný ve svém rozhodnutí se rovněž obecně s námitkami žalobce řádně nevypořádal, když pouze odkazuje na závěry jednotlivých posudků PK MPSV ČR, které byly v průběhu správního řízení vypracovány.

Soud ani nedokáže posoudit, co bylo zjištěno při šetření sociální pracovníci, neboť toto šetření se ve správním spise, který měl k dispozici, nenachází a ani z odůvodnění rozhodnutí žalovaného nevyplývá, co bylo ze sociálního šetření zjištěno, když je evidentní, že toto prováděno bylo a nelze to zjistit ani z vypracovaných posudků Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

V novém rozhodnutí, které žalovaný vydá, se žalovaný řádným a srozumitelným způsobem s námitkami žalobce a posudky PK MPSV ČR vypořádá, popřípadě doplní dokazování, aby bylo zřejmé, proč posudková komise dospěla ohledně některých úkonů k rozdílnému stanovisku od praktické lékařky žalobce, která dle názoru soudu musela ohledně úkonů, u nichž není žalobce schopen je sám provádět, vycházet dle názoru soudu z nějakých vyšetření a také z toho, jak žalobce jako svého pacienta zná.

Soud uvádí, že je samozřejmě možné, že posudková komise dospěje k opačným závěrům než praktická lékařka žalobce, tyto však musí být řádně zdůvodněny a musí se s nimi žalovaný vypořádat v odůvodnění svého rozhodnutí a ne pouze na posudky obecně odkázat.

Protože se tak dosud nestalo, soud setrvává na tom, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné a proto bylo soudem zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení.

Pokud pak jde o náklady řízení, žalobce ve věci byl úspěšný, náklady řízení mu nevznikly (§ 60 odst. 1 s.ř.s.).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 24. října 2012

JUDr. Jana Kubenová, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: